«سکولاریسم و آزادی وجدان»؛ اثر جدیدی از چارلز تیلور در بازار نشر

چارلز تیلور)متولد ۱۹۳۱، مونترآل) فیلسوف کانادایی متولد منطقه کبک در این کشور و استاد بازنشسته دانشگاه مک‌گیل کانادا بیش از دیگر فعالیت‌های علمی برای آثار مکتوب و فعالیت‌هایش در حوزه فلسفه سیاسی، فلسفه علوم اجتماعی، تاریخ فلسفه و تاریخ روشنفکری مشهور است.

وی که تاکنون ده‌ها کتاب و صدها مقاله نگاشته است، یکی از مهم ترین آثار خود را به نام هگل در دفاع از گئورگ ویلهلم فردریک هگل (فیلسوف آلمانی قرن هیجدهم و نوزدهم) در دهه ۱۹۷۰ نوشت و منتشر کرد.

تیلور جوایز مختلف و معتبر فلسفی؛ از جمله جایزه کیوتو (Kyoto Prize)، جایزه مرکز کلاگ کتابخانه کنگره آمریکا (John W. Kluge Prize) و جایزه موسسه برگروئن (Berggruen Prize for Philosophy) را کسب کرده است و در ایران نیز چهره شناخته‌شده ای از راه ترجمه آثارش به شمار می‌آید.

سکولاریسم و آزادی وجدان ترجمه‌ای از کتاب Secularism and Freedom of Conscience نوشته چارلز تیلور و جاسلین مکلور است که اول بار به سال ۲۰۱۰ در کانادا و یک سال بعد توسط انتشارات هاروارد در آمریکا به بازار آمد.

جاسلین مکلور (متولد ۱۹۷۳) نویسنده همکار تیلور در این اثر دانش‌اموخته فلسفه در مقطع کارشناسی از دانشگاه لَوَل کبک، ارشد دانشگاه ویکتوریا و دکترا دانشگاه ساوت همپتون آمریکا و اکنون استاد فلسفه در دانشگاه لول کبک کانادا و صاحب‌کرسی «فلسفه در دنیای امروز» و استاد و محقق مدعو در دانشگاه‌های نیویورک، لیون فرانسه، بارسلون اسپانیا و رم است.

کتاب که برآمده از گزارشی برای کمیسیون همفکری برای شیوه‌های همسازکردن تفاوت‌های فرهنگی دولت کبک کاناداست، بعد از مقدمه در دو فصل ادامه می‌یابد. فصل نخست با عنوان سکولاریسم؛ شامل بخش‌های ۱. تکثرگرایی اخلاقی، بی‌طرفی و سکولاریسم، ۲. اصول سکولاریسم، ۳. نظام‌های سکولار، ۴. حوزه عمومی و خصوصی، ۵. نمادها و آیین‌های دینی در حوزه عمومی، ۶. سکولاریسم لیبرال-تکثرگرا؛ تجربه کبک و فصل دوم به نام آزادی وجدان، و سپس با بخش‌های ۷. ضرورت حقوقی همسازی معقول، ۸. آیا باورهای دینی ذوق‌هایی پرهزینه‌اند؟ انتخاب‌ها، موقعیت‌ها و مسئولیت فردی، ۹. برداشت سوبژکتیو از آزادی دین و فردی شدن باور، ۱۰. آیا ضرورت حقوقی همسازی، نوعی التفات به دین است؟ باورهای وجدانی دینی سکولار و ۱۱. محدودیت‌های معقول بر آزادی وجدان. مخاطب مطابق معمول در نهایت با دو فصل نتیجه گیری و یادداشت‌ها روبروست.

نویسندگان فصل اول را با پرداختن به موضوع سکولاریسم و تکثرگرایی اخلاقی آغاز و به این موضوع می‌پردازند که تکثرگرایی اخلاقی از دغدغه‌های اصلی فلسفه سیاسی معاصر است؛ چرا که در مرکز ژرف‌ترین و پیچیده‌ترین اختلاف‌نظرهای موجود در میان شهروندان قرار دارد (ص. ۱۸)

بخش نخست از فصل اول به موضوع سکولاریسم در بحث پیچیده‌تر و گسترده‌تر ضرورت بی‌طرفی دولت در قبال ارزش‌ها، باورها و طرح‌های زندگی متنوع شهروندان در جوامع مدرن اختصاص دارد که نویسندگان طی آن با استناد به آرای فلاسفه مشهور تاکید دارند باید از خلط سکولاریسم سیاسی و سکولاریسم اجتماعی پرهیز کرد. زیرا سکولاریزاسیون سیاسی فرایندی است که در آن دولت استقلالش را از دین اعلام می‌دارد؛ حال آنکه یکی از مولفه‌های سکولاریزاسیون اجتماعی کاستن از نفوذ دین در کنش‌های اجتماعی و اداره زندگی هر فرد است (ص. ۲۳)

نویسندگان در بخش دوم با توجه به مفاهیم متعدد از سکولاریسم و شیوه‌های عملی آن در تجربیات مختلف از جمله آمریکا یا فرانسه نتیجه می گیرند سکولاریسم قاعده ای ساده و سرراست نیست، همواره دوراهی‌های اخلاقی ایجاد خواهد شد که دولت سکولار باید راه‌حل‌هایی برای شان بیابد.

نظام‌های سکولار و تفاوت‌های رفتاری آنها در مورد کنش‌های دینی موضوع بخش سوم است که در ابتدای آن نویسندگان توضیح می دهند نظام‌های سکولار را می توان در امتداد یک پیوستار دید؛ از صلب‌ترین و سخت‌گیرانه‌ترین موضع تا منعطف‌ترین موضع در قبال کنش دینی. مثلا دولت فرانسه پوشیدن نمادهای دینی مشهود، در مدرسه‌های دولتی را ممنوع می‌کند اما اغلب چشم بر این واقعیت می‌بندد که ۸۵ درصد بودجه مدرسه‌های دینی خصوصی فرانسه از خود دولت تامین می‌شود (ص. ۳۵)

حوزه عمومی و تمایزگذاری دشوار بین آن موضوع بخش چهارم است و نویسندگان در بخش پنجم به نمادها و آیین‌های دینی در حوزه عمومی می‌پردازند؛ موضوع مهم و تا حدی چالش برانگیزی که موجب اختلاف های زیادی میان جوامع در یک کشور و حتی کشورهای دیگر شده است. پوشیدن نمادهای دینی توسط کارکنان دولت و خصوصی شدن برخی نمادها و آیین‌های دینی مسائل مرتبط در این زمینه اند. نویسندگان با طرح این پرسش کلیدی که آیا برای استقرار سکولاریسم، قربانی کردن میراث دینی جامعه ضرورت دارد؟ افق‌های جدیدی را پیش روی مخاطب می‌گشایند.

بخش هفتم به تجربه کبک به عنوان یکی از استان‌های کانادا و متفاوت از نظر فرهنگی و زبانی با اکثریت جمعیت کشور در ایجاد سکولاریسم لیبرال-تکثرگرا می‌پردازد. فصل دوم با تعریف آزادی وجدان آغاز می‌شود و در بخش هفتم به ضرورت حقوقی همسازی معقول می‌پردازد.

نویسندگان در این فصل با اشاره به آزادی دین، از آن به آزادی عمل به دین تعبیر کرده و بیان می کنند دادگاه ها یا قانونگذاران چند کشور برای مقابله با تبعیض نامستقیم در مورد اعمال هنجارها، مقرر کردند اصل همسازی به سان ضرورت حقوقی برامده از حقوق کلی تر انگاشته شود.

بخش هفتم به این سوال پاسخ می دهد که آیا باورهای دینی ذوق‌های پرهزینه‌اند؟ و در پرتو آن انتخاب‌ها، موقعیت‌ها و مسئولیت‌های فردی را با توجه به باورهای دینی تعریف می‌کنند. بخش نهم به برداشت سوبژکتیو از ازادی دین و فردی شدن باور می‌پردازد و نویسندگان در آن تاکید می‌کنند آزادی دین به افراد اجازه می‌دهد باورهای دینی منتخب‌شان را اختیار و در و صورت کاربست‌پذیری به آنها عمل کنند.

بهش دهم با بحثی تاریخی در مورد تحقق سیاسی سکولاریسم در غرب آغاز می‌شود که نویسندگان طی آن اشاره می کنند اولویت دهی به دین در سراسر قرن نوزدهم ادامه یافت، چنان که در سال ۱۸۹۰، سی و هفت ایالت از چهل و دو ایالت امریکا مرجعیت خدا را در مقدمه یا متن قانون اساسی شان پذیرفتند. (ص. ۸۸) آنها بعد از سیری تاریخی و بررسی ارای فلاسفه معتبر معاصر به ویژه مارتا نوسباوم (فیلسوف آمریکایی متولد) به این نتیجه می‌رسند آزادی وجدان آزادی بازنگری و بازاندیشی در انتخاب های وجدانی را هم دربرمی‌گیرد.(۹۹)

بخش آخر در مورد محدودیت های معقول بر آزادی وجدان است، در این بخش آنها تاکید دارند که حتی در الگوی سکولاریسم لیبرال-تکثرگرا نیز احتمال تحدید آزادی وجدان و اختیار والدینی وجود دارد؛ برای مثال در شرایطی که میان باورهای والدین و محتوای برخی کلاس های آموزشی مدرسه ها تضاد هست. (ص. ۱۰۲) آینده سکولاریسم عنوان فصل نتیجه‌گیری این کتاب است که طی آن تحول جوامع دموکراتیک معاصر، بیانگر آن است که اکنون وقت ان رسیده که معنا و هدف های سکولاریسم را از نو مفهوم‌سازی کنیم. از عصر آگوستین تا دوره مدرن، رابطه میان قدرت قدسی و غیرقدسی پراهمیت و چالش‌برانگیز بوده است؛ ولی چالش های عصر حاضر از جنسی دیگرند.

کتاب سکولاریسم و آزادی وجدان که به ترجمه خوب و روان مهدی حسینی به فارسی برگردانده شده است، از مجموعه آثار نظریه سیاسی نشر روزبهان است که به دبیری حسام سلامت منتشر می‌شوند. این اثر در ۱۲۸ صفحه و ۱۰۰۰ نسخه اخیرا به بازار آمده است.

شهریار عباسی مطرح کرد:

دلایلی برای خواندن رمان ایرانی

شهریار عباسی درباره این‌که چرا باید رمان ایرانی بخوانیم، اظهار کرد: اگر به رمان به عنوان یک اثر هنری و ابزاری برای تفکر و روشی برای اندیشیدن نگاه کنید، رمانی که به لحاظ زبان به زبانی که با آن صحبت می‌کنیم نوشته شده باشد، اهمیت بیشتری دارد. زبان ابزار مهمی است در اختیار انسان برای شناخت خود و محیط پیرامون و انسان‌های دیگر و به هر حال زبان‌هایی که مشترک هستند پیام‌های شناخت را راحت‌تر انتقال می‌دهند.

او با بیان این‌که واژه‌ها شکلی از گفتار برای بیان یک پدیده و موضوع هستند و بعد پیچیده‌تر شده و تشکیل جمله می‌دهند، افزود: زمانی که متن و رمانی به آن زبانی نوشته شود که زبان ماست این نوع پیام‌ها را به شکل دقیق‌تری می‌رساند تا متن و رمانی که در زبان دیگری نوشته شده و بعد ترجمه می‌شود؛ واژه‌هایی که مترجم جای آن‌ها می‌گذارد و هیچ‌گاه هم جایگزین دقیق و کاملی نیستند. می‌توان گفت زبان و ادبیات تأثیر دوسویه بر یکدیگر دارند، ادبیات زبان را غنی می‌کند و زمانی که زبانی غنی می‌شود انتظار ادبیات از آن بیشتر می‌شود. پس ارزش و تأثیر رمانی که به زبان اصلی می‌خوانید و آن را حس می‌کنید و با آن زبان می‌اندیشید و احساسات خود را بیان می‌کنید، خیلی بیشتر است.عباسی سپس با اشاره به نزدیکی با داستان و رمان ایرانی از نظر زیست‌بوم و مسائل اجتماعی، گفت: فضایی که در داستان روایت می‌شود متعلق به زیست‌بوم شماست و شما می‌توانید ارتباط بیشتری با آن برقرار کنید؛ اسم‌هایی که در داستان هست، مکان‌هایی که در آن قصه روایت می‌شود، دغدغه‌ای که شخصیت داستان دارد و نوع رابطه‌ای که وجود دارد. این دو دلیلی را که بیان شد می‌توان از دلایل فنی دانست که باید رمان ایرانی خواند. او دیگر دلیل خواندن رمان ایرانی را کارکردی دانست و افزود: اگر بناست زبان‌مان غنی شود و اندیشه‌مان پیشرفت کند باید بهای بیشتری به آن دهیم. در بحث اقتصاد گفته می‌شود که کالای خودمان را بخرید تا اقتصادمان توسعه پیدا کند، این موضوع درباره فرهنگ و هنر نیز معنا دارد به این شکل که یا باید همیشه مصرف‌کننده اندیشه دیگران باشیم و یا حداکثر خودمان را توضیح‌دهنده اندیشه دیگران بدانیم و یا این‌که نه بگوییم خودمان می‌توانیم به اندیشه، هنر و فرایند تفکر بشر چیزی اضافه کنیم و این زمانی اتفاق می‌افتد که متن در بین ما بچرخد و بنویسیم و خوانده شود و خوانده شود و بنویسیم. در واقع این چرخش متن میان کاربران زبان باعث غنی‌شدن آن و غنی‌شدن ذهن کاربران و پیشرفت هنر و فرهنگ و تمدن خواهد شد.

او تأکید کرد: اگر بناست ما هم در توسعه فرهنگ و ادبیات و هنر جهان و اندیشه جهان نقشی ایفا کنیم باید بنویسیم و خوانده شود و متنی که خوانده نشود گویی که نوشته نشده است و این موضوع زمانی معنا پیدا می‌کند که خوانده شود و تفکر و اندیشه و تصویر از شخص نویسنده به خواننده منتقل و درباره آن بحث شود. این‌ها اندیشه و فهم ما را از جهان می‌سازد و اگر بناست جایگاهی در جهان و حرفی برای گفتن داشته باشیم باید بنویسیم و بخوانیم و این موضوع تکثیر پیدا کند تا غنای اندیشه شکل بگیرد.

نویسنده «دختر لوتی» و «بازیگوش» درباره این‌که گفته می‌شود «رمان یک کالای وارداتی است و نمونه خارجی آن بهتر خواهد بود»، اظهار کرد: این نگاه به هیچ‌وجه نگاه درستی نیست. به‌طور مثال ساختن اتومبیل از جایی شروع می‌شود؛ یعنی آن‌ها تا ابد باید اتومبیل بسازند؟! یا می‌گوییم فلسفه از یونان شروع شده این یعنی دیگر کشورهای دنیا نباید بر روی فلسفه کار کنند؟ این حرف حرف درستی نیست. البته شکل کنونی رمان در اروپا انسجام یافته اما فراموش نکنید مغز انسان به نحوی ساخته شده که فقط روایت را می‌فهمد و زندگی انسان بر اساس روایت است. اگر به تاریخ ادبیات خودمان نگاه کنید پر از روایت است. تاریخ ادبیات ما غنی‌ترین تاریخ ادبیات جهان است که در آن روایت‌های جذاب استفاده شده است، درست است رمان نیستند اما هر نقطه‌ای که بشر در آن زندگی کرده باشد خارج از روایت نیست و زبان از طریق روایت منتقل می‌شود.

بنابراین فرهنگ ما در روایت و داستان و اسطوره‌سازی و افسانه نسبت به اروپایی‌ها غنی‌تر است اما این روایت‌ها در اروپا رفته و تکامل یافته است. مانند علم که تکامل می‌یابد، من رمان را شکل تکامل‌یافته روایت می‌دانم و می‌پذیرم در اروپا تکامل یافته است اما این به آن معنا نیست که ریشه‌اش در ما نیست اما عقب‌ماندگی‌ای وجود دارد.

شهریار عباسی خاطرنشان کرد: اروپایی‌ها و آمریکایی‌ها علاوه بر این‌که تجربه رمان‌نویسی بیشتری دارند، فضای اجتماعی آزاد و دموکراتیک‌تری هم دارند که مزید علت بر اندیشه و هنر است. می‌خواهم بگویم این‌ها را قبول داریم و برای جبرانش نیاز داریم که بخوانیم و بنویسیم. البته من توصیه نمی‌کنم که کسی فقط رمانی ایرانی بخواند. برای این‌که زبان و مسائل‌ما به جهان راه یابد نیاز به نوشتن و کنکاش و پیدا کردن راهی برای گریز از مسائل داریم. من نمی‌گویم خواندن رمان خارجی بی‌تأثیر است اما رمان ایرانی تأثیر بهتر و عمیق‌تری دارد. موضوع دیگر این است که دنیا به اندازه اندیشه و تفکر و هنرمان به ما احترام می‌گذارد و حاضر به مکالمه و معامله با ما خواهد بود و کار سخت‌تر این است که ما به دنیا بگوییم ما هم فکر و اندیشه داریم، ما هم هنر داریم.

توسط نشر مرکز؛

«روسو» قدم به کتابفروشی‌ها گذاشت

کتاب «روسو» نوشته جیمز دلینی به‌تازگی با ترجمه مسعود آذرفام توسط نشر مرکز منتشر و راهی بازار نشر شده است.

این‌کتاب نوشته جیمز دلینی استاد فلسفه دانشگاه نیاگارا است که در آن، به‌طور اجمالی به آثار و جنبه‌های مختلف فلسفه ژان ژاک روسو فیلسوف فرانسوی عصر روشنگری پرداخته است. مترجم کتاب، آن را یکی از بهترین‌شرح‌های مقدماتی فلسفه روسو می‌داند و می‌گوید شاید یکی از مزایای مهم آن، ارجاع مکرر به متن خود فیلسوف باشد که می‌توانند خواننده را فراتر از شروح به مطالعه متون اصلی دعوت کند.

ژان ژاک روسو متولد سال ۱۷۱۲ در ژنو، یکی از مهم‌ترین و تاثیرگذارترین اندیشمندان عصر روشنگری و تاریخ فلسفه غرب است. فلسفه سیاسی این‌فیلسوف، تاثیر زیادی روی انقلاب فرانسه، نظریه سوسیالیستی و ظهور ناسیونالیسم گذاشت. جیمز دلینی می‌گوید روسو برای او فیلسوفی بوده که همیشه احساس پیوندی ژرف با او داشته و بخش اعظمی از این‌که تصمیم گرفته وارد رشته فلسفه به‌عنوان یک‌پیشه شود، مطالعه کتاب «گفتاری درباره منشا نابرابری» این‌فیلسوف بوده است.

کتاب پیش‌رو، ۶ فصل اصلی دارد که به‌ترتیب عبارت‌اند از: «مقدمه‌ای بر روسو در دوره روشنگری»، «پیشرفت و جامعه مدرن»، «وضع طبیعی و تاریخ بشر»، «فلسفه تعلیم و تربیت»، «فلسفه سیاسی» و «آثار شرح‌حال‌نامه‌ای روسو». پس از این‌فصول هم «کتابنامه» آمده که در آن، بخش‌های «منابع آثار روسو در کتاب حاضر»، «سایر آثار روسو»، «آثار فرعی درباره روسو» و «کتاب‌شناسی فارسی» درج شده‌اند.

مخاطب این‌کتاب، در فصل اول با ۳ بخش «دوره روشنگری»، «زندگی و آثار روسو» و «ساختار کتاب حاضر» روبرو می‌شود. فصل دوم نیز دربرگیرنده این‌بخش‌هاست: «مقدمه»، «گفتاری درباره علوم و هنرها»، «نامه به دالامبر»، «ژولی یا الوئیز جدید»، «نتیجه‌گیری» و «یادداشت‌ها». در سومین‌فصل کتاب «روسو» هم این بخش‌ها درج شده‌اند: «مقدمه»، «گفتاری درباره منشا نابرابری: تقدیم‌نامه روسو به ژنو و پیش‌گفتار».

«مقدمه»، «امیل»، «امیل و سوفی»، «نتیجه‌گیری» و «یادداشت‌ها» تشکیل‌دهنده فصل چهارم کتاب هستند و پس از آن‌ها نیز در فصل پنجم، مخاطب با این‌بخش‌ها روبرو می‌شود: «مقدمه»، «گفتاری درباره اقتصاد سیاسی»، «قرارداد اجتماعی»، «نتیجه‌گیری» و «یادداشت‌ها». ششمین و آخرین‌فصل کتاب هم این‌بخش‌ها را شامل می‌شود: «مقدمه»، «اعتراف»، «محاورات: روسو، قاضی ژان_ژاک»، «خیال‌پردازی‌های رهرو گوشه‌نشین»، «نتیجه‌گیری» و «یادداشت‌ها».

در قسمتی از این‌کتاب می‌خوانیم:این برداشت از شهروندی، یعنی نگریستن به خویشتن به‌عنوان جزئی از اجتماع و تمایل به قربانی‌ساختن منافع فردیِ خود در جهت خیر اجتماع، برداشتی است که روسو آن را در ژنو (تقدیم‌نامه گفتار دوم را به یاد آورید) و نمونه‌هایی تاریخی مانند اسپارتی‌ها می‌بیند، کسانی که البته در سایر آثارش، که قابل‌توجه‌ترین‌شان گفتار نخست است، زبان به ستایش از آنها می‌گشاید. همین ایده بنیان تصور او از رژیم سیاسی ایدئال در گفتاری درباره اقتصاد سیاسی و قرارداد اجتماعی را شکل خواهد داد که در فصل بعد به بحث آن خواهیم پرداخت. مابقی کتاب نخست بر تعلیم و تربیت در اولین مرحله زندگی کودک، یعنی نوزادی، تمرکز می‌کند. ممکن است از نظر ما غریب بنماید که روسو در رساله‌ای درباره تعلیم و تربیت بحثی مفصل درباره مراقبت از نوزاد گنجانده است، اما باید به یاد داشته باشیم که تعلیم و تربیت صرفا تحصیل نیست، بلکه بسیار گسترده‌تر از آن است. او بحث خویش را با حمله به رویه معمولی آغاز می‌کند که در زمان تولد نوزاد در خانواده‌های متمول انجام می‌شد. در آن‌زمان برای مراقبت و شیردادن نوزاد دایه‌هایی استخدام می‌کردند. نوزادان را محکم در قنداق می‌پیچیدند زیرا گمان بر این بود که این عمل آنها را از آسیب‌رساندن به خودشان بازمی‌دارد؛ با این‌حال، بسیاری از جمله روسو گمان می‌کردند این‌کار در واقع به این‌خاطر انجام می شود که دایه‌ها بتوانند ساده‌تر نوزاد را نادیده بگیرند و او را برای مدتی طولانی تنها بگذارند. در هر حال روسو مصرانه استدلال می‌کند که مادران باید تا اندازه‌ای کودکان‌شان را خودشان شیر بدهند، زیرا این‌عمل مجال می‌دهد که پیوند عاطفی مهمی میان مادر و کودک شکل بگیرد. در رابطه با این‌نکته روسو کاملا مترقی به نظر می‌رسد، زیرا در حال حاضر بر سر چنین ادعایی مناقشه چندانی وجود ندارد. وانگهی نوزادان را نباید محکم قنداق کرد و این نکته‌ای است که روسو چندین‌بار در کتاب نخست به آن بازگشته و تاکید می‌کند. این‌نمونه مشخصی است از این که چگونه روسو از طبیعت به‌عنوان راهنمایی برای تعلیم و تربیت صحیح و شایسته بهره می‌گیرد. او استدلال می‌کند که در طبیعت اندام‌های نوزادان برای حرکت و عمل آزادند و نتیجه آن خردسالانی نیرومندتر و خوش‌بنیه‌تر است.

این‌کتاب با ۲۱۶ صفحه، شمارگان هزار و ۲۰۰ نسخه و قیمت ۴۹ هزار و ۵۰۰ تومان منتشر شده است.

اخبار

آیین اختتامیه پویش ادبی «کاروان آفتاب» برگزار شد

به نقل از روابط عمومی حوزه هنری کودک و نوجوان، حجت الله ناظری سرپرست حوزه هنری کودک و نوجوان در خصوص ایده شکل گیری این پویش گفت: پویش ادبی «کاروان آفتاب» به منظور شناسایی و کشف و پرورش استعدادهای ادبی کودکان و نوجوانان ۱۰ تا ۱۸ سال کشور در دو بخش شعر و داستان با محورهای «شخصیت‌های واقعه عاشورا»، «قیام کربلا»، «امید»، «ایثار و فداکاری»، «دوستی و همدلی» و موضوع «آزاد» فراخوان داد.وی افزود: استعداد و آموزش دو بالی هستند که می‌تواند هنرمندان را به پرواز در آورند. اگر «استعداد» نباشد قطعاً «تخصص» راه به جایی نمی‌برد و چنانچه «تخصص» نباشد «استعداد» به بیراهه می‌رود. ثمره پویش ادبی کاروان آفتاب آثار ارزشمند و استعدادهای خوبی بود که در این پویش شناسایی شدند.سرپرست حوزه هنری کودک و نوجوان تاکید کرد: این استعدادهای برگزیده جای آموزش و کسب تخصص دارند که انشاالله جز برنامه‌های آتی ما خواهد بود. ناظری با توجه به گرایش و توجه نوجوانان به رسانه‌های نوین و فضای مجازی گفت: کارکرد رسانه‌های نو تغییر کرده و امروزه فضای مجازی مورد وثوق نوجوانان قرار دارد. ما قطعاً کمک خواهیم کرد تا آثاری که توسط نوجوانان عزیز در این پویش تولید شده در فضای مجازی بازتولید و بازنشر شود.

سرپرست حوزه هنری کودک و نوجوان ضمن تقدیر از هیئت داوران پویش ادبی کاروان آفتاب تصریح کرد: هیئت داوران توجه و انرژی و زمان زیادی برای بررسی تک تک آثار رسیده صرف کردند که جا دارد بنده از آنان تشکر کنم. امیدوارم تک تک استعدادهای برگزیده این پویش جز نویسندگان و شاعران آینده کشورمان باشند. در ادامه این مراسم کمال شفیعی کارشناس آفرینش‌های ادبی حوزه هنری کودک و نوجوان گفت: هدف این بود که برای ادبیات آینده کشورمان استعدادیابی کنیم و سه هدف راهبردی را مدنظر قرار دادیم. اول: گسترش چتر ادبیات و امکانات به شکل مساوی در سراسر کشور. دوم: پشتوانه سازی و سوم: بحث آموزش و پرورش. این شاعر کودک و نوجوان افزود: انشاالله در سال آتی، بحث دو ساختار کلاس مجازی را تعریف و اعلام خواهیم کرد. در خصوص «پرورش استعدادها» قرار است آثار برگزیدگان را در مجموعه و نشریه اینترنتی در اختیار عموم علاقمندان قرار دهیم. در ادامه عباس محمدی مدیر مرکز آفرینش‌های ادبی حوزه هنری گفت: یکی از شیوه‌ها، راه‌ها، و روش‌های کشف استعدادها برای ارگان‌های فرهنگی برگزاری جشنواره است و یکی از وظایف مهم حوزه هنری کشف استعدادها و پرورش آن است تا مهارت‌های برگزیدگان ارتقا و افزایش یابد.وی افزود: خواست و تمایل برگزیدگان هم البته مهم است. اینکه چقدر و به چه میزان بخواهند و همت کنند تا در ساحت آینده ادبیات این مرز و بوم رشد و پیشرفت کنند. برگزیدگان این پویش با کوشش و سخت کوشی می‌توانند از آینده سازان و امیدها آینده کشورمان در بخش شعر و داستان باشند.

مدیر مرکز آفرینش‌های ادبی حوزه هنری «خانواده» را عنصری مهم و اساسی در امر پرورش استعداد عنوان کرد و تاکید کرد: خواهش من از خانوادها این است که همراه فرزندان و نوجوانان خود باشند و کمک کنند تا استعدادهای آنان شکوفا شده و تبدیل به بخشی از سرمایه فرهنگی ما شوند.

محمدی مقوله ادبیات و روایت را پاسخ گوی بسیاری از کمبودهای اجتماعی عنوان کرد و افزود: بسیاری از استنادات تاریخی الان از منظر اجتماعی و اقتصادی و... بر اساس کشفیات و تفسیری است که از شعر و نثر گذشته ما اتفاق می‌افتد. بنابر این به اهمیت ادبیات پی می بریم. مانایی و بودن ما و اینکه تاکنون نام ایران ماندگار شده به دلیل ادبیات غنی ماست. اگر امروز به پیشینه ادبی خود می‌بالیم به دلیل وجود حکیمان و شاعران بزرگ و یا در حوزه نثر به نویسندگان بزرگ این سرزمین است.

در پایان این مراسم اسامی برگزیدگان پویش ادبی «کاروان آفتاب» به شرح زیر اعلام و جوایز آنان اهدا شد.

توسط انتشارات حکمت؛

کتاب «قرآن و نخستین ادوار تفسیری شیعه امامیه» منتشر شد

کتاب «قرآن و نخستین ادوار تفسیری شیعه امامیه» نوشته مئیر بَراَشر به‌تازگی با ترجمه نصرت نیلساز و پریسا عسکری سمنانی به‌عنوان یکی از کتاب‌های مجموعه مطالعات اسلامی نشر حکمت منتشر و راهی بازار نشر شده است.

این‌کتاب حاصل پژوهشی با رویکرد پدیدارشناختی به تفاسیر کهن امامیه است. مئیر بَراَشر در این کتاب مکتبی متمایز در تفسیر قرآن را معرفی می‌کند که ویژگی‌های عمده آن عبارت است از تفسیر بر اساس احادیث، تفسیر گزینشی برخی آیات مرتبط با تشیع، علاقهٔ اندک به علم کلام و مسائل خاص مربوط به امامت. به عقیده وی، دو مبنای تفسیری مهم بازتاب‌یافته در این آثار، نیاز به تفسیر قرآن و انحصار مرجعیت در تفسیر به ائمه علیهم‌السلام است.

نیاز به تفسیر از آنجا نشأت گرفته که معانی پنهان در قرآن با زبان نمادین و رمزی بیان شده و وظیفه این رمزگشایی بر عهده مفسر است، اما اصلی‌ترین روش‌های تفسیر یکی تفسیر بر اساس متغیرات متنی است و دیگری تفسیر بر اساس تمثیل و مجاز. براشر در فصلی مستقل به چگونگی بازتاب مسائل مربوط به امامت، نظیر اعتقاد به عهد ازلی میان خداوند و شیعیان، ویژگی‌های فوق‌بشری و اسرارآمیز عطاشده به امامان مانند علم خدادادی و بی‌نهایت، عصمت از گناه و خطا و شفاعت برای شیعیان، در تفاسیر کهن شیعی و مقایسهٔ آن با آثار کلامی سده‌های بعد می‌پردازد.عناوین اصلی این‌کتاب به‌ترتیب عبارت‌اند از: یادداشت استاد محمدعلی مهدوی راد، مقدمه مترجمان، پیش گفتار، درآمد، فصل ۱: مجموعه های تفسیری: مفسران و آثار آن، فصل ۲: مکتب تفسیری قبل از آل بویه، فصل ۳: روشهای تفسیری، فصل ۴: نهاد امامت و آموزه های مرتبط با آن، فصل ۵: در باب رویکرد شیعه امامیه به بنی امیه و بنی عباس، فصل ۶: دو روایت شاذ در تفاسیر کهن امامیه، پیوست: فهرست ارجاعات به روایات ابوالجارود در تفسیر قمی، کتاب شناسی، اختصارات، نمایه.در بخشی از یادداشت محمدعلی مهدوی راد بر این‌کتاب آمده است:اگر در متن کتاب مواردی چنین یا مصداق یابی هایی برای برخی آیات آمده از این چند صورت خارج نیست: یا جعل و وضع است برای اهداف یادشده و یا قابل توجیه و تأویل است براساس مبانی پذیرفته شده و دقیق، مانند آنچه در صفحه ۲۲۰ آمده است و مترجمان بدان اشاره کرده اند. نکته شایان توجه و تأمل اینکه مؤلف یا تنبیهی ستودنی در مقدمه و متن (ص ۲۳۰) تصریح کرده که مواردی از این دست را عالمان شیعه در دوره های بعد نقد و تحلیل کرده و نشان داده اند که شیعه این گونه افزودنی ها و مصداق یابی ها را نپذیرفته است.

مترجمان اثر نیز در مقدمه نوشته‌اند:

براشر، نویسنده کتابی که ترجمه فارسی آن را پیش رو دارید، بر اندک بودن پژوهش درباره تفاسیر امامی تأکید می کند. او در بخش پیشینه کار، به اختصاص فقط چهار صفحه از سه جلد کتاب تاریخ قرآن نولدکه و داوری شدید وی درباره تفاسیر شیعه و تکرار همین سخن توسط شاگردش شوالی و مرور کلی و اجمالی گلدتسهیر بر تفاسیر شیعه در کتاب گرایش های تفسیری در میان مسلمانان که به تصدیق همان نظر نولدکه انجامید و چند مقاله اشاره می کند. وی با تأکید بر اینکه هیچ پژوهش نظام مندی درباره تفسیر کهن امامیه در غرب صورت نگرفته است کتاب حاضر را تلاشی برای پر کردن این خلأ می داند. نویسنده در پیشگفتار اثر با بیان اینکه این کتاب در اصل رساله دکتری به زبان عبری بوده، این‌توضیح را ارائه کرده است:از زمان بحث ایگناتس گلدتهسیر درباره تفاسیر امامیه در کتاب گزارش های تفسیری در میان مسلمانان که در سال ۱۹۲۱ به چاپ رسید، هیچ اثر جامعی درباره تفاسیر امامیه منتشر نشده است. در سالهای بعد تفاسیر مهم امامیه در دسترس قرار گرفت و امکان ارزیابی مجدد این موضوع فراهم شد. هدف از این پژوهش مشارکت در این امر با بررسی ویژگی ها و روش های تفاسیر امامیه است.

این‌کتاب با ۳۶۳ صفحه و قیمت ۷۵ هزار تومان منتشر شده است.

توسط نشر نو؛

«فلسفه سیاسی هانا آرنت» چاپ شد

کتاب «فلسفه سیاسی هانا آرنت» نوشته لی بردشا به‌تازگی با ترجمه خشایار دیهیمی توسط نشر نو منتشر و راهی بازار نشر شده است. این‌کتاب یکی از عناوین مجموعه «کتابخانه فلسفه سیاسی» است که این‌ناشر چاپ می‌کند. نسخه اصلی «فلسفه سیاسی هانا آرنت» سال ۱۹۸۹ توسط انتشارات دانشگاه تورنتو در کانادا چاپ شده است.

نویسنده این‌کتاب در اثر خود چرخش و تحول در عقاید هانا آرنت فیلسوف یهودی آلمانی را مدنظر قرار داده است چون بر این باور است بیشتر کتاب‌هایی که درباره او نوشته شده‌اند، به‌طور عمده به مراحل اولیه تکوین عقایدش به‌ویژه در «وضع بشر» توجه کرده‌اند و از تحول در عقایدش که در کتاب «حیات ذهن» او به اوج رسید، غافل بوده‌اند. لی بردشا همچنین تلاش کرده پیوستگی‌ها و ناپیوستگی‌های سیر تحول نظرات آرنت را تبیین کند و انتقاداتی را که بر فلسفه سیاسی او مطرح شده‌اند، مد نظر قرار دهد. کتاب «فلسفه سیاسی هانا آرنت» علاوه بر محورهای گفته‌شده و بررسی اندیشه‌های آرنت، نظریه‌پردازی‌های سیاسی او به مفهوم عام و رابطه نظر و عمل در سیاست را در نظر او، تحلیل و تشریح می‌کند. این‌کتاب با تحلیل اکتشافی «وضع بشر» آغاز می‌شود. یعنی تحلیل کتابی که در آن آرنت دفاعش از عمل سیاسی را پیش کشیده است. لی بردشا می‌گوید با آن‌که آرنت نتوانست عمل را در برابر داوری با معیارهای نظر ایمن کند، اما برای او در جریان نوشتن این‌کتاب روشن شد که این‌مساله ناشی از ناتوانی و شکست شخصی آرنت نبوده بلکه اساسا ماهیت تامل و تفکر انجام چنین‌کاری را ناممکن می‌کند. هانا آرنت یکی از فلاسفه معاصر آلمانی است که به‌خاطر یهودی‌بودنش در زندگی دچار مشکلاتی از قبیل فرار و مهاجرت شد. او متولد ۱۹۰۶ است و با وجود عشق و محبت در خانواده‌اش، از همان سنین کودکی با اندوه و پریشانی عمیقی همراه شد. آرنت در فلسفه‌اش روی تاریخ و تفسیرش تمرکز داشت و همچنین در پی کار روی مفهوم توتالیتاریسم بود. او در سال ۱۹۷۵ در نیویورک درگذشت. کتاب پیش‌رو، ۵ فصل اصلی دارد که به‌ترتیب عبارت‌اند از: «در دفاع از عمل»، «عمل‌کردن در قلمرو نمودها»، «مسئله شر»، «حیات ذهن» و «زندگی نظرورزانه و مسئولیت سیاسی».

در قسمتی از این‌کتاب می‌خوانیم:

از فرضیات به واقعیات بازگردیم. پیشتر در بستر ایراد نخست به تز آرنت گفتم که مشکل می‌توان ثابت کرد که دولتی از هر نوعش بتواند کنترل تام و تمامی بر همه شهروندانش اعمال کند. به نظر می‌رسد همیشه جزیره‌هایی از مقاومت شخصی و خصوصی وجود دارد، و فرقی نمی‌کند که میزان و حدود ترور و ارعاب و سلطه چقدر باشد. می‌توان استدلال کرد که این مقاومت یا نتیجه ناکارآمدی دولت است یا نتیجه اراده فرو ننشاندنی برخی افرادی که در هر حال و هر وضعیت همیشه در برابر سرکوب مقاومت می‌کنند. محال است بتوان به نحوی تجربی هیچ‌یک از این دو را اثبات کرد. اما آنچه مهم است این است که حتی تحت شدیدترین سرکوبها